

БЕЛАРУСКІ ШЛЯХ

Адрес рэдакцыі і адміністрацыі:
Серпухоўская вул. д. № 12

Рэдакцыйная адчыненна ад 1 да 3 гада.
жаданьне паданія.

Адміністрацыйная зразна ад 10 да 2 гада.

У вечары ад 5 да 7 гада.

Рэдакцыйная пакідае за сабой права на
карачынныя перавезенія рукавісці і ху-
жэважэніні.

Цана
асобн. нум. 15 р.

Падніска: з ластукай да дома у Мин-
ску да 1 месец 3 рублі.

Цана абвесткі:
за копію весткы на 1-й строці, 1 рубль
на дзвінілі — 50 коп.

Штодзенна грамадзка-палітычная газета.

№ 54.

Менск. Чацвер 30 мая 1918 г.

Год I

Абвестка.

Упраўленне Нямечкага
Паліцэйскага перанесено
ад 30 маю с Койданоў-
скай 28 на Падгорную 7.

Мядзыцкі Аддзел Место-
вой Управы запрашае дохтара
дзеля кіравання Мядзыцкім
Бюро, каторы павінен мець
доўгую практику, як знаток
санітары і гігіёны, а так са-
ма як вольгтыні рукавадзіцель
дзела Грамадзянскай Мядзы-
ціны.

Менск 30/р.

«Tilsiter Allg. Ztg» у № 118 з 23 мая 1918 г. у ка-
раснаванії з Варшавы над-
загалаўкам «Die polnische
Frage» гэтак апісывае сучас-
нае палітычнае становішча
Польшчы:

«Абнімаючы пават малых
групы актыўісту, усе яны га-
тавы на узаемную «пірауку
границ». Кінь Ін Радзівіл
заявіў: «Ведама, Польшча ары-
нікаторых варунках павінна
будзе адрачыса ад Галіччыны
але спадзяенца атрымаць за
тэта компенсацыі. Іх можна
знейсьці у Беласточчыне і
Гродзенччыне, дзе пераважы-
вае польскае насяленне. У бу-
дучыне яна ждзе таўже за-
безпекенія ад Расіі, бо усе
мажчынае трэба рахавацца з маг-
чымасцю новай вайны. Гэтаке
забезпекеніе далобы устрой-
ство ауганомнай Беларусі, на-
туральнымі граніцамі каторай
на ўсходзе павінны быць Дзі-
віна і Днепр. Новая дзержава,
як і Балтыцкая земля, магла быць прынята пад амску Нямеччыны, або пад супольную
апеку Нямеччыны і Аустрыі.

А пакуль усе гэта тлумачылі
людзям мы, — палякі пірэчылі
нашым заявам, вінаваючы
нас у «выдумках». Ціпер пра-
мовілі кіраунічны кругі Поль-
скага Карапеуства, — і мейсца
для сумлевання больші німа.
Хто мае вочы, можа бачыць,
якую долю хоча нам прыгатава-
ваш «братьі», польскі народ.
Ды ві дажджэ гэтага: для
Беларусі пачалася ужо новая
эра яе гісторыі — эра будаван-
ня сваіх нізялежных дзяржав, і
нішто іншое звяззе ужо яе з
дарогі, па якой яна йдзе!»

Ды ві дажджэ гэтага: для
Беларусі пачалася ужо новая
эра яе гісторыі — эра будаван-
ня сваіх нізялежных дзяржав, і
нішто іншое звяззе ужо яе з
дарогі, па якой яна йдзе!

Да гісторыі Беларускаго Тэатру.

(Гадаўшчына т-ва Беларускай
Драмы і Камэдыі).

1 мая 1917 года адбыўся
першы сход дзеячоў беларус-
кай спэцыі, на каторым былі
нябішчык цяпер, Ігнат Буй-
ніцкі, Ф. Ждановіч, У. Фаль-
скі і шмат другіх. Настьлі па-
ведамлення Ф. Ждановіча бы-
ло пастаўлено скласці пер-
шую беларускую трупу пад
назвай: «Першае Т-во Бела-
рускай Драмы і Камэдыі».

7 жніўня у Менскім мес-
цікім тэатры ставілі «Пашыліся
у дурні».

29 жніўня Т-во выеха-
ло у Оршу, дзе былі паказа-

ны «Наўлінка», «У зімовы
вечар» і «Раскіданае гніздо».

20 кастрычніка у Менскім
месцікім тэатры ставіліся «Наў-

лінка» і «У зімовы вечар».

10 і 12 сінікня у Мен-
ску у ж.-дар. Клюбе ставілі

«Наўлінку» і «Пашыліся у

дурні».

14 сінікня у Менскім мес-
цікім тэатры, для дэлегатаў і

Усебеларускага зьезду паста-

вілі у першы раз драму «Апо-

шыяе спаканне» В. Галубка.

28, 29 і 30 сінікня 1917 г.

Таварыствам ставіліся у Мен-
скім ж.-д. клюбе усё старыя

рэчы апрача 30/XII, 1917,

каля у першы раз была па-

стаўлена 3-х актная камэдия

В. Галубка «Пісаравы імані-

ны». Спектаклі у ж.-д. клю-

бе збіралі поўную залю пуб-

лікі.

27 і 28 красавіка г.г. у

клубе «Беларуская Хата» ста-

віліся «Сяюнішнія і даўней-
шыя» і «Пашыліся у дурні».

5, 6, 7 і 8 мая у «Бела-

русской Хаде» былі пастаўле-

ны: «Петка вінавата», «Хам».

«Раскіданае гніздо», «Наўлін-

ка» і «Міхалка».

19 (6 ст. ст.) мая г.г.

«Першае Т-во Беларускай

Драмы і Камэдыі» закончыло

першы год сваіх працы вы-

ставаю у новаадыненім доме

імяні Максіма Богдановіча по-

вай двух-актной пьесы В. Га-

лубка «Безвінная Кроў».

Прымалі ўдзел у працы

Т-ва цэлы год артысты, — пані

Г. Праlesка, В. Тарасік, П.

Мядзёлка, Ю. Зорка, Л. Зар-

ніца, О. Вапкевічанка, П.

Роткевічанка, Я. Пчолка і

п. п. Ф. Ждановіч (рэжысер і

кіраунік), У. Фальскі (стар-

шыння), Я. Беларус (секретар),

А. Крыніца (скарбнік), Р.

Жакоўскі, А. Матула, В. Пят-

ровіч, К. Мядзёлка, А. Іва-
ноў, В. Бярозка, Н. Войтко-
віч, В. Міцкевіч, А. Андрэеві-
ч і і. Майдзевіч.

Надлуг адчоту касы Т-ва,
прыход яго за аднагодзя — у
суме 10191 р. 25 к.; выдаткі
выносиць 9800 р. 08 к.; ас-
татак на другі год 39 р. 17 к.

Гэтую справа здачу аб працы
першай Беларускай трупіи за
міёны год закончым слоўмі
скарбніка Т-ва п. А. Крыніци
які ласкава ўзяліў нам па-
даных ведамасці:

«Яны працавалі ні пікаду-
юча ні часу пі громы. Пры-
ходзіліся ім пры гатым бываль-
часам і галоднымі і халодны-
мі. Як бы ні была цяжкай
праца, яны перамагалі усе пі-
гасці разумеючы што пра-
цујуць дзеля карысці бела-
русскага руху».

І пі аблыяліся — дадамо ў
сябе.

Агульныя весткі.

КІЕУ. Газеты друкуюць не-
ту украінскуму ураду ад
дэлегацыі з Дону, у каторай ана-
вешчаецца, што налудзенна-за-
хадная федэрация Донскіх, Куб-
ансіх, Тэрскіх і Астрахан-
скіх казакоў, горных племёў
паўночнага Каўказу, стаўковых
племён налудзенна-усходнай Ра-
сіі, Стэўропольскай і Чорна-
морскай губерніяў і Царыцін-
скага павету ні належыць да
складу Расійскай дзержавы,
знаходзіцца ў стане вайны з
ніпрызнаным савецкім урадам
і будзе бараніцца усімі сіламі.
Усе законы, выдаваны ад дня
рэвалюцыі ў лютым 1917 го-
ду, апавешчаюць ні маючымі
сіламі. Зямельны закон у межах
новай федэрациі загадывае
прымусовае адбіранне зем-
лі вышэй назначанай меры ў ад-
ных руках. Казакоў прызыва-
юць добра адносіцца да на-
межкіх войск, як і да сваіх
уласных.

БЭРЛІН. Украінскіе пра-
бюро наказывае, што савец-
ская рэволюцыйная настаніўлі-
ла газанца ад сіноўці прац-

ураду Скоропадзкаго.

СОФІЯ (Б.Т.А.) У дзень сьвята сьв. Кірылы і Мефодзія боўгарскія ўласці атрымалі ад жыхароў Добруджы чысленныя тэлеграмы з дамаганнею, каб уся Добруджа была датчана да Баўгары.

ВЕНА (Кор. Б.) Прэзыдзіум трох сярэдня-эўрапейскіх эканамічных саюзаў на су́польным заседанні прынялі рэволюцыю, выказваючы зда-
валенне згодлівым выступленіямі цэнтральных дзержаў у эканамічных спраўах при пад-
пісанні эканамічных умоваў з Украінай і Расіею.

БЭРЛІН. Расійскі пасол у Берліне, Іоффэ, падаў нямецкаму паслу ноту, апавешчаючы, што няменскую ноту аб ад-
лучэнні Эстляндзіі і Ліфляндзіі ён персылае у Москву, але не прызнае гэтым самым піз-
лажнасці гэтых земель.

МАСКАВА (І.Т.А.) 24-V. Саюз і урад паслаў у Бэрлін скровую тэлеграму, у каторай гаворыцца:

«Няменскі пасол, гр. Мір-
бах, паведаміў нас бытцым 11
мая батарэі крэпасці Іно стрэ-
лялі ў фінляндзкія войскі.
Пасля досыду можем зая-
віць, што гэта нізгоддіў с
праудай. Крэпасць Іно перад-
ле ачысткай намі ўзорвана,
ды гэта, відаць, было прычи-
най памянутага ніправільнага
заяўлення».

ВЕНА (Кор. Б.) 25 мая. Міністэр загранічных спраў, гр. Бурыян, запрасіў да сябе сяоння на параду прэзыдзіума польскага клубу. Гр. Бурыян заявіў, што ў часе апошніх перэгавораў у няменской глау-
ней кватэры польская спраўні была развязана. Гр. Бу-
рыян у найбліжэйшых днёх падзеі у Бэрлін, дзе маюць адбывацца парады аб польскай спраўе.

ДІСЭЛЬДОРФ. На заседанні няменской «спарты Баць-
каўшчыны» вялікі адмірал Тр-
піц між іншымі сказаў:

«Развязка сусъветнай вайны наступіць толькі на заходзе. Дабіца для сябе роўных з Англіяй правоў у сусъветнай гаспадарцы мы можем толькі сілай».

ВАНШИНГОН. Саюзікі пришлі да згоды аб палітыцы да Расіі. Саюзікі пастараві-
лі пі мешацца да ўнутраных спраў Расіі і запропанавалі ёй помоч падвозам і іншую.

МЮНХЕН (В.Т.Б.) 26-V. На ўсей Баўгарыі урачыста сьвяткавалі стагоддзі ўгодкі баўгарскай констытуцыі.

ВЕНА. Урадова. 25-V.

Пасля вілікага артылерый-
скага і міннага агню італьян-
цы атакавалі нашыя пазыцыі на паўдні ад праходу Тоннель і адсунулі трохі нашу пашлю на вугаім адрезку, але пасля былі задзержаны.

БЭРЛІН Урадова. Новыя ўдачы падводных лодак нава-
коў Італіі ў парадаў ём-
касцю разам 27000 тонн.

8 мая у поясце блокады на-
вакол Азорскіх астраўоў адна-

наша падводная лодка затапі-
ла англіцкі транспорт «Nig-
ra» ў вісці 7640 тонн з англіцкім атрадам кавалеры.

ЛОНДОН [В.Т.Б.] Адмірал-
действа апавешчае:

11 мая адна падвод-
ная лодка на вішыні мыса сьв. Вінцэнта затапіла нямецкі падводны крейсер; людзі з яго пагіблі ўсе.

Улагі (В.Т.Б.) С прычыны доўгай пібытнасці аднаго падводнага крейсера трэба лічыць англіцкага апавеш-
чэння падобным да прауды.

МЕНСКАЕ ЖЫЦЦЕ.

У афіцэрскім буро сяоння, 30 мая, павінныя явіца для паверачнай реґістрацыі афіцэры, дохтары і ваенныя чы-
ноўнікі ад № 1501 па № 1800.

Цены і жыцце у Смаленску і Орши, як апаведаючы пры-
ехаўшыя аттуль мінчукі, такія:

Хлеб — 4 р. фунт.

Цукер — 10 р.

Мясо — 3 р.

У Смаленску за горадам, у лесе, цэлы табар уцекачо з унутраных губерняў. Яны жывуць у голадзе і холадзе.

Што тычыцца нашага Мен-
ску, то масло с латкою (троху
вадзінства) па 7 руб. за 1 ф.

(без паучверткі) бярэцца ах-
вотна.

У снарбовай палаце за апо-
шні месяц пэнсія уплачыва-
еца замест 50% — па 75%
аснаўнага акладу, вылічэнага
на большэвіцкіх нормах.

Зедамасці аб срочных вып-
латах разным установам з гро-
шай упраускай кассы запат-
рэбаваю у першую чаргу новы
мескі галава Хржонстоускі
для крэпэрыя што тычыцца
«надкладнасці».

**Падмогі жонам ваенна-па-
лонных,** дагэтуль выплачыва-
емыя горадам, спынены; зам-
ест гэтай падмогі азначанай
катэгорыі выплачываючца ця-
пер упраускай кассай дзесяці
жон, лічучы на кожнае дзіця
па 10 р. у месяц.

Пэнсію за май упрауленскія
служачыя атрымалі у палавін-
ных размеры.

Трэба спадзевацца, што но-
вы мескі галава, стараючыся,
вылечыць упраускія сухоты,
знойдзе магчымасць выпла-
чыць поўную суммы служа-
чым управы.

Рублі думскі і Керэнскага
на аснове нідауняго распра-
дажэння няменскіх уласціц, ад
27 мая касса мескай управы пры уплаце налогаў і
другіх узносу, ад насялення
сталі прынімацца па 80 к. за 1 руб.

Панікзіне тэмпаратуры да
7° варожыць у Менску на но-
вы даждж, што ужо аказаўся
у мейсцах болей або меней
аддаленых ад места — верст на
50—60.

Сарод арэдатараў на зем-
лях золатагорскага касьцелу
апавешчана аб уплаце зараз-
жа нідаймак за уесь час вай-
ны інчай — судзебныя рэпра-
сії.

Мясо, па распаряджэнню
няменскага граданачальства,
выдаецца насяленню па за-
паснаму бону № 7 сэр. с 7
за 1 чэрвеня чуора 29 мая і
сягоння 30 мая па 150 грам.
(½ ф. на душу) па цанс: 2 р.
50 к. за ф. 1 р. 25 к. сбой.

Ад'езд у Оршу пропускам
туды і назад часова заборо-
нены.

Ад'езд давацімечца толькі
туды — без пропуска — па плат-
ных білетах.

Сэрый экспрэсных думскіх
пасядзеніяў і запітых параду
сеньорэн — канвенту уступіла у
свае права, вызначаючыся
рэзглюзіямі «пратэста» край-
не левага крыла пры устры-
маушыся кадэтах і расійско-
польскай фракцыі у звязі з
апошнімі сабыткамі — выходам
у адстаўку Кашчэнко, Зальма-
нова і Фрумкіна-Віхман і па-
яуленнем у спрау на камісар-
скіх асновах староніка коалі-
цы Хржонстоускага.

Апошні, энэргічна бяручыся
за працу, тым і меней абез-
пакоен на каго ен можа па-
сональна апіраца у сваі
адпаведальнай працы, на чые
патриманне з думскіх фрак-
цыяў ен можа спадзевацца.

Гэто пытанне выясняніца
першымі днімі, у момант прэ-
ні паміж левай і правай,
паміж «бундам» і соцыялістамі
з адной стараны, і цэнт-
рам, кадэтамі і руско-польскай
фракцыей — с другой.

**Уваленне семі заведываю-
чых з сіх памоцікамі** у раз-
лічных аддзелах мескай управы,
як ніпатрэбная «над-
стройка» (ад 4,000 да 5,000
руб. у год на кожнага) будзе
пэуну выпоунено новым мескім
галаваю у хуткім часе,
дзеля таго, што функцыі вы-
шай памянянных заведуючых
да большэвіцкай эры выпау-
ніліся дзелаводам кожнай ад-
дзельнай одраслі, «пасады»
якія і цяпер існуюць.

Еўрэйская абшчына прый-
маець меры дзеля далучэння
да абшчыны беспартыйных
выбраннікаў спіска № 9, каторыя,
будучы ніуздаволены
сваім меньшасцю упарты
хочуць прымець учасце у
абшчыне.

Быўшыя з імі аб гэтым
компроміснай гутаркі ні мелі
успеху, а дзеля гэтага пер-
шае пасядзенне абшчыны усе
адкладыўся з апакі «эк-
цэсса» са стараны беспартый-
най апазыцыі.

У т-ве сельск. — гаспадар.
16 чэрвеня годавы агульны
сход члену на якім побач з
другім: будучы гаварыць аб
узаемні аносінках с селянствам,
а так сама аб тактыцы замель-
ных камітэтав па — падгатоўцы
аграрнай рэформы.

У Юбілейным домі у хуткім
часе мае чытаць лекцыю ін-
спектар духоўнай сэмінарыі
Папоу па цэркоўнаму пытанню.

**Атлас Няменскага Глаунага Ка-
мандаванія на Усходзе.**

Зараз пасля заняцця Мен-
ска праз немцаў, Адміністратар
Мінскай Дыэцэзіі граф
O'Рурк, выслау да Глаунага
Камандаванія на Усходзе ліст
с падзякай за асвабаджэнне
Менскай дыэцэзіі і за успако-
енне краю.

Адміністратар просіць аба-
роны і помачы на дзялі для
каталіцкага люду, касьцелу і

Афіцыяльнае паведамленіе няменскага вярхоуна
камандаванія за 28 мая 1918 року.

Дзенная сводка.

ЗАХАД. На палёх бітвы калі Кеммелю і на
Ліс, па абоўных бакох Соммы і на Аўру артылерыйскія б
учора раніцай узмаваліся. Намік Воормезэлі і Локер і
уварваліся у французскіх лініі і узялі болей 300 палонных
Націск Няменскага Кронпринца даў поўны успех. Знайдзі-
ўшыся там французскія і ангельскія дывізіі былі дашчэн
на разбіты.

Склон гары, аб каторм разбіліся вясною 1917 года
французскія спробы прарыву і катормы мы дзеля стратэгічных
причын асвабаджэнія, зноў змагаўшыся у нашых руках.
Насяляя вілізай артылерыйскай падгатоўкі, націк нізярун-
ная піхота, самыя ранкам, заўгадала пераходам че-
рэд Алеем Бобільон і Грані прарвалася далей на ўсход
у ангельскіх лініях паміж Корбэры і Эні. Войско першай
ініціятыўнай сілай нічакаўшася нашага паніку большай часцю
было тонкімі слабы адрор. Ужо раніцай мы занялі Піно-
Шавільон, форт Мальезон, Кутскон, Сарні, Вінэрбер
Краон, гару Вілэр і узмавлены будынкі калі Бэр-о-Ба-
і паўночнай яго.

У абед мы дасягнулі ў боях р. Эн між Вэй і Бэрры-
о-Бак; Вэй было занято. Падле, засяяне лейкамі прошла
годніх вясновых і асеніх блоў было здоліно у пістрыны
шапіску. Атака прадзягнулася па абедзве. Мы, стаімо паміж
Возбіон і Вэй на ўзынішах калі Пэвіль. Між Вэй і Бэр-
ры-о-Бак мы перайшлі р. Эн і перанеслі гэтым вайну
мейспы, нізячаныя с 1914 года. Мы скінулі піпрыцел
з узмавленых лясістых вышынь на паўднёвым беразе рэкі.
Мы дасягнулі ўзынішы між Вэй і Ворбё, што паўночнай
Вэль.

Армія генэрала Белова (Фрыца) адкінула піпрыцел
яго моцных назыніяў між Сашнель і Врымон за камік
Эн-Марн і заўгадала на заходнім беразе каналу сёlamі Кор-
мі, Канру і Луар. Да гэтых час занялі 15000 палонных.
Між р. Маас і Мозэль і на Лётарынгскім фронце ба-
вая нынінасць ажыўілася. Атакі на варожае распалажэнне
принеслі нам больш як 150 палонных с французскіх і ам-
ерыканскіх палкоў.

Вячэрніе паведамленіе.

Працягванием атакаў на р. Эн мы пашырлі паны ўда-
чы учарайшага дні. Мы змагаёмся за вучастак Вэль між
Суассонам і заходнай Рэймсу і занялі па абедовых бако-
вім паўднёвым берагом.

Першы-Генэрал-кватэрмайстар фон-Людендорф.

культуры, і выражае надзею,
што няменскія войскі у краі
завядуць даунейшыя добры па-
радак і аносіні.

На гэтае пісьмо Глаунакамандаванічы на Усходзе адказаў,<